

25. Correctie of straf

Alle wegen leiden naar Rome. Dit is een zéér oud gezegde dat indertijd juist was bij zijn ontstaan duizenden jaren geleden.

In elke pup die geboren wordt zitten twee wolven die met elkaar vechten. De ene wolf wil een gehoorzame hond worden die goed functioneert in de mensenmaatschappij. De andere wolf wil zijn driften en instincten volgen, trekken, vernielen en ongehoorzaam zijn. De wolf die wint is de wolf die u voedt.

Eind 2011 was ik op een voordracht die zou handelen over het op een positieve manier aanpakken van probleemgedrag bij honden. Snel werd het mij duidelijk dat deze mensen zeer theoretisch waren en dat zij met positief niet het eindresultaat bedoelden maar een zéér flauwe mishandelende manier van omgaan, waardoor je de hond het gevoel gaf dat hij er alleen voor stond.

Echt te gortig werd het mij op het moment dat ze corrigeren en straffen gelijk stelden. Dat is niet alleen appels met citroenen vergelijken, dat is niet – kenners zodanig op het verkeerde been zetten waardoor er uiteindelijk honderden honden in het asiel belanden.

Ik vroeg haar “Stel u voor dat ik thuis kom, zie dat in de hal de spiegel scheef hangt en ik hang hem recht. Heb ik dan de positie van de spiegel gecorrigeerd of heb ik hem gestraft?” Ze antwoordde niet op mijn vraag maar siste mij toe dat een spiegel geen hond is. Ja, dat wist ik ook wel!

Eén van de kenmerken van fundamentalisten is dat ze niet luisteren, sommigen hebben geleerd te zwijgen als iemand praat maar ontvangen doen ze niet. Op die momenten vraag ik mij af hoe je kunt prediken om positief met hondenproblemen om te gaan als ge uzelf niet positief kunt opstellen.

Ze gromde er nog geïrriteerd achter dat je een spiegel niet kan straffen maar dat wist ik natuurlijk ook. Ik weet zelfs dat je ook een hond niet kunt straffen maar dat wist zij duidelijk niet. Bij een spiegel kan je zijn positie corrigeren maar niet pijn doen, wel stuk maken.

Eigenlijk is het verschil met een hond nog zo groot niet. Immers een hond kan men wel corrigeren en uiteraard pijn doen maar als die pijn te erg is of hij snapt het verband niet dan wordt hij bang en dat is ook een vorm van stuk gaan.

Hij leert niet dat iets niet kan of mag, hij gaat automatisch vertalen naar relatie of rangorde en stelt zich meestal zéér onderdanig op. Aangezien dat niet helpt gaat hij zich soms ook verzetten. Een hond kan alleen maar hond zijn en ervaart dat hij soms beperkt wordt en zelfs pijn gedaan maar hij weet niet waarom. Met frustratie en stress tot gevolg.

Men kan dus wel verkeerd corrigeren en dus mishandelen maar dat is iets anders dan straffen. Dat straffen wel werkt bij mensen daar zijn vele voorbeelden van maar honden kunnen niet redeneren van “wanneer ik dat doe is er veel kans dat ik gestraft wordt”. Men moet echter het badwater weggooien, niet het kind met het badwater en juist corrigeren hoort bij het opvoeden van een hond.

Leren doe je door te belonen maar er moet ook beperkt worden en beperken gaat niet altijd door de hond af te leiden met bvb een snoepje, er is nu eenmaal de opperste beloning. Dat zijn die dingen die op dat moment belangrijker zijn dan een lekker snoepje. Een boer plaatst echt geen schrikdraad rond de wei om de koeien te straffen, alleen om ze op een veilige manier in de wei te houden.

Eigenaardig is dat heel dat misverstand, waar veel meer honden het slachtoffer van zijn dan het aantal honden dat er een beter leven door kreeg, ontstaan is bij de godin van de zachte aanpak Karin Prior terwijl ze zelf niet echt onbevlekt is.

Ten tijde dat ze zelf dolfijnen begon te trainen stierven voor elke dolfijn die in gevangenschap overleefde meer dan 20 exemplaren. Ze deinsde er niet voor terug een dolfijn 16 dagen geen eten te geven om tot een nieuwe truc te komen. Ik heb over een diervriendelijke aanpak een héél ander idee.

Nog erger was dat ze zeer sluw was en wist dat er hooguit 250 dolfijntrainers waren en juist die zouden haar boek niet kopen. Immers daar had zij het van geleerd. Ze wist wel dat er miljoenen honden waren en dat enkele hondentrainers totaal verkeerd bezig waren en daarvoor dan ook terecht schuin bekeken werden. Enkele zaken een beetje verdraaien, enkele zaken een beetje uitvergroten en er werden miljoenen boeken verkocht en binnen was het!

Niets is gemakkelijker te verkopen dan leugens en niets is moeilijker te verkopen dan de waarheid!

Vermenselijken is altijd al een probleem geweest en dat neemt nog toe. In de vele jaren dat ik mij met gedrag van honden bezig hou heb ik zeer veel honden zien mishandeld worden. Zelden was dat door geweld maar blijktbaar is dat de enige vorm die herkend en dus aangerekend wordt.

We leven in een tijd dat anti - autoritair zijn “IN” is. Bij honden was positief of beloningsgericht trainen dus “Het van het”. Natuurlijk is dat zo, alleen is het maar een gedeelte van het verhaal. Diegene die het vroeger goed deden met hun hond deden dat ook al om hun hond iets te leren, werd hij beloont en waar beperkt moest worden of er was iets dat niet mocht werd gecorrigeerd op een manier die de hond verstaat. Iets dat niet leuk is waardoor hij dat gedrag niet meer gaat vertonen en dat heeft niets met kracht te maken, wel met snelheid en techniek en men mag niet boos worden, *het is corrigeren niet vergelden*, er mag niets gezegd worden.

Een hond kan geen twee zaken tegelijkertijd. Als u wat zegt gaat zijn aandacht naar u en veel minder naar datgene wat hij fout doet!

Bij een goede correctie, **zacht of hard**, blijven zijn poten waar ze zijn en de correctie is zijwaarts gericht dus haaks op de hond, niet naar achter. Dat is wat men meestal ziet bij honden die trekken, terugtrekken of rukken waardoor men de drang om voorwaarts te gaan alleen verhoogd. Dat bewijst dus niet dat correcties niet werken, dat wijst erop dat ze niet goed worden uitgevoerd.

Maar populisten of mensen die veel aanhangers nodig hebben omdat ze boeken schrijven of presentator zijn of hun brood verdienen met hondenproblemen kiezen niet automatisch voor het beste systeem. Wel voor datgene waar de meeste mensen vatbaar voor zijn en nu is dat inspraak en overleg. Twee zaken die een hond niet kent!

Ik zag op DVD een in de hondenwereld vrij bekende Nederlander ervoor zorgen dat een hond met voedernijd niet meer beet omdat hij dacht dat wanneer je in de buurt van zijn eetbak kwam dit was om er wat in te leggen.

Nu heb ik persoonlijk liever dat mijn hond niet bijt omdat hij weet dat het niet mag in plaats van dat hij niet bijt omdat hij wat anders te doen heeft. Respect dus en dat heeft niets met angst te maken!

Vergelijk het met een flitspaal. Niemand is er bang van want een flitspaal op zich doet niets en als men geen overtreding doet gebeurt er niets. Wat men wel vreest zijn de gevolgen, dus datgene wat er gebeurt als men een flitspaal te snel zou voorbijrijdt en daarom doet men dat normaal niet.

Veronderstel dat men regelmatig een boete in de bus zou krijgen zonder dat men weet waarom dan wordt men onzeker, gefrustreerd of opstandig en dat is hetzelfde met wat er gebeurt wanneer een hond slecht of verkeerd gecorrigeerd wordt.

Het is dus verkeerd een correctie als straf te zien. Een slechte correctie is geen straf maar mishandeling en een goede correctie is positief want de hond leert er van.

Wat is een goede correctie? Dat hangt natuurlijk van het individu af, elke hond is anders, maar zeker ook van datgene wat men wil beperken, beknotten of afleren. Timing en drift zijn hier heel belangrijk. Wanneer men te laat is en de hond is in het rood dan kan men niet meer corrigeren of gelijk welk alternatief toepassen. De hond moet eerst uit de rode zone omdat hij niet registreert.

Ik geef een voorbeeld: voor de meeste honden is er een verschil tussen een bal die wegrolt en een bal die stilligt. Hoe komt dat? Voor een hond die een bal kent omdat hij daar met zijn baas bvb aport spelletjes mee speelt is een bal iets leuk, een trigger zeg maar. Wanneer die bal rolt, dus in beweging is zeker. Als die beweging van de hond weg is komt daar nog een extra drift bij, namelijk de jachtdrift. De hond controleren wordt dus een beetje

moeilijker, de correctie moet dus een beetje harder om bij de hond hetzelfde effect te hebben dan wat nodig is bij een stilliggende bal.

Veel hangt ook af van het stadium waarin de training zich bevindt. Het zal duidelijk zijn dat een hond de eerste maal anders reageert dan de vijfde maal en dat een konijn dat wegloopt iets anders is dan een bal die wegrolt of een dreigende hond die trekkend aan een lijn in zijn richting komt. In al deze situaties geldt: een beetje te laat corrigeren wordt moeilijker, veel te laat onmogelijk!

Het gaat dus over timing techniek en uitstraling. Wanneer één van deze drie handelingen niet goed wordt uitgevoerd faalt u, maar men kan het leren en het wil zeker niet zeggen dat corrigeren slecht is. Trouwens na enkele malen goed corrigeren kunt u de hond een beloning geven omdat hij bleef zitten. Dat is iets heel anders dan hem met een snoepje en bedelen trachten bij u te houden. Zou dat al lukken dan is al het respect dat er eventueel nog was verdwenen.

Waarschijnlijk is de moraal van dit verhaal samen te vatten in een verhaaltje dat ik lang geleden hoorde en dat ik overgenomen had. Het ging als volgt: Moe Rose (ook wel zotte Mit genoemd) was gek. Dat was algemeen geweten want ze sloeg haar bok omdat hij geen melk gaf. De grap was dus dat wanneer iemand afwijkend gedrag vertoonde of iets gek zei, ik dan reageerde met de uitspraak "Die is zo zot als moe Rose". Waarop er telkens iemand vroeg "En waarom is moe Rose zot?" en ik dan antwoordde "Ze sloeg haar bok omdat hij geen melk gaf".

Dat was al meer dan honderd maal gelukt, alleen op die voordracht van die zelfbenoemde positievellingen was het antwoord "Ge ziet dat slagen niet helpt" en dat was natuurlijk ook juist.

Denis Steurs